

Gerechtigheid en Vrede

Werkcahier

Werkgroep FDNCS – MSC 2009 - 48

GERECHTIGHEID EN VREDE INTERNATIONAAL

Meestal schrijven we in ons werkcahier over *Gerechtigheid en Vrede* zoals er in Nederland over geschreven en gesproken wordt.

Dit keer gaan we internationaal:

- = *Gerechtigheid en Vrede* zoals er over gesproken werd door de 4de Europese bijeenkomst van de MSC te Issoudun. (van 19 tot 22 aug. 2008)
- = De vertegenwoordiger voor *Gerechtigheid en Vrede en Behoud van de Schepping* van het MSC Generaalat te Rome is Narciso Abellana, die regelmatig brieven rondstuurt over dit onderwerp (afzender: Desk JPIC).
- = Seminar in Ariccia, Italië, georganiseerd door SEDOS (Service voor Documentatie en Studie op gebied van Missiologie en Bevrijdingstheologie).
Verslag van Tom Boesten in Bijeen: "Het gaat om *Gerechtigheid*."
- = "Medische zorg als vraagstuk van gerechtigheid" van de Commissie voor *Gerechtigheid en Vrede* van het overkoepelend platform van alle hogere oversten in de wereld (UISG en USG).

Leden van de Werkgroep *Gerechtigheid en Vrede*:

Jacques Alkemade msc (voorzitter)
Esther Baselmans fdnsc
Winifred Finn
Piet van Mensvoort msc
An Peeters fdnsc
Kees Vergouwen msc

Correspondentie adres:
Piet van Mensvoort
Bredaseweg 204A
5038NK Tilburg

Website: www.misacor.nl > Werkcahier
e-mail: missieprocuur@misacor.nl

Vierde EU-bijeenkomst van de MSC te Issoudun

(19-22 aug. 2008)

De bijeenkomst handelt over gerechtigheid en vrede en heelheid van de schepping en als speciaal onderwerp: aandacht voor immigratie en immigranten in de verschillende landen.

De deelnemers stellen tweemaal een verklaring op met punten die zij graag aan alle medebroeders in Europa ter overweging en beleving willen aanbevelen.

De eerste oproep is meer algemeen, de tweede meer concreet uitgewerkt.

1^e Oproep (meer algemeen)

- Wij moeten het verlangen en de zorg hebben om ons meer te informeren i.v.m. Gerechtigheid en Vrede en Heelheid van de Schepping. De informatie hierover, die wij vinden in geschriften van de Kerk en de Congregatie, lezen en verwerken maakt deel uit van de actualisatie van ons Charisma en Spiritualiteit.
- De Goedheid, die ontspringt uit de geopende zijde van het hart van Jezus, waarvan wij de eerste begunstigen zijn, spoort ons aan om op onze beurt goed en meelevend te zijn met de medemensen en de schepping. De kosmische visie van P. Jules Chevalier leidt ons binnen in de eco-spiritualiteit. Het komt er op aan ons te openen voor een eenvoudige levensstijl die zowel de personen als de schepping rondom ons eerbiedigt.
- Immigratie is een feit, overal rondom ons. Het komt er voor ons op aan om te zien wat zij ook aan positiefs te bieden heeft voor Kerk en samenleving. Zij confronteert ons met uitdagingen en solidariteiten waarvoor wij een open hart moeten hebben.

Omdat er deelnemers waren die deze oproep niet erg concreet vonden, werd er een meer directe oproep geformuleerd.

2^e Oproep (meer concreet)

Beste medebroeders van de Europese MSC provincies en verantwoordelijken van onze gemeenschappen en instellingen.

Tijdens onze bijeenkomsten in Issoudun, met als thema

Zorg voor de Schepping en onze opdracht als MSC,

vonden wij dat *Gerechtigheid & Vrede en Heelheid van de Schepping* 'n heel belangrijk onderwerp is voor ons MSC'ers.

Wij willen u enkele concrete voorstellen doen over dit thema, dat deel zou moeten uitmaken van ons dagelijks leven.

Het is duidelijk dat wij MSC pastoraal geëngageerd zijn, maar het is ook belangrijk dat wij ons openstellen voor een pastoraal van "zorg voor de schepping". Beijveren wij ons om in ons dagelijks leven accenten te leggen op handelingen die de ecologie betreffen, om zo te voorkomen dat wij vervallen in onverschilligheid en gebrek aan interesse over de bescherming van de natuur. Wij moeten onze stichter Jules Chevalier als voorbeeld nemen in zijn strijd tegen onverschilligheid om een concrete "eco-spiritualiteit" op te bouwen.

Dat vraagt van ons allen 'n actieve inzet. Als MSC kunnen wij aandacht hebben voor onder meer de volgende punten:

- Onze reisgewoonten bekijken: het gemak waarmee wij de auto pakken, de fiets laten staan en openbaar vervoer vermijden...
- In onze huizen het energie verbruik in de gaten houden: water, elektriciteit, gas, enz.
- Onze vuilnisbak voor afval goed gebruiken, dus meedoen aan gescheiden afval voor recycling en ecologische afvalverwerking.
- Voedingswaren inkopen op een verantwoorde wijze, dus eerder ecologische streek- en seizoenproducten kopen dan etenswaren die door koeling en transport het milieu zwaarder belasten.
- Aandacht hebben voor onderhoud van onze gebouwen want moderne technieken en materialen leveren vaak aanzienlijke energiebesparing op.

Verder willen wij u uitnodigen om mee te denken over deze vraag:
Hoe kunnen wij ons meer bewust worden van onze verantwoordelijkheid voor onze plaats in de schepping?

Met dank voor uw aandacht, moge God u en uw werk zegenen.

In brieven van Pater Generaal, in brieven van JPIC-Desk in Rome en nu weer in het statement van de vierde EU-bijeenkomst van msc'ers wordt duidelijk gesteld: Aandacht voor gerechtigheid en vrede en heilheid van de schepping is geen hobby van enkelen, het hoort echt bij onze roeping als msc'ers en fdnsc'ers.

*Hebben wij persoonlijk ook concreet aandacht hiervoor?
Doen we iets – wat dan ook?*

JPIC-Desk van het msc generaalat

(Het bureau voor Rechtvaardigheid en Vrede en Behoud van de Schepping)

Pater Narciso Abellana msc behartigt in het Generaal bestuur de portefeuille Gerechtigheid en Vrede en Heilheid van de Schepping. Hij schrijft met enige regelmaat brieven over dit onderwerp voor alle msc'ers.

- *Zijn eerste brief werd vertaald opgenomen in het MSC Bulletin.*
- *Uit zijn tweede brief noemen wij de volgende punten.*

JPIC is de commissie voor Gerechtigheid en Vrede van het overkoepelend platform van alle hogere religieuze oversten in de wereld (USG/UISG). Het organiseerde eind vorig jaar een workshop.

Een van de uitkomsten was: ***Binnen JPIC moeten we zo veel mogelijk effectieve netwerken stimuleren.***

De JPIC promotoren van de verschillende religieuze instituten moeten coördineren wat er op gebied van Gerechtigheid en Vrede in hun instituut al gebeurt en de samenwerking en uitwisseling binnen het instituut bevorderen, als ook uitwisselen met andere instituten en samen werken met kerken en NGO's. Zij zijn de spil in de netwerkinformatie.

Narciso schrijft naar aanleiding hiervan dat hij reacties op zijn artikelen vanuit Rome zou verwelkomen en dat hij ook graag informatie zou hebben over wat er in de verschillende provincies gebeurt. Hij zou graag het JPIC bureau op generalaatsniveau meer levendig, interactief, deelnemend en bewustzijn bevorderend zien. Voor de Nederlandse en Belgische provincie is wel het probleem dat hij schrijft in het Engels en dat de teksten van ons werkcahier en van wat wij in de Nederlandstalige kranten lezen niet voor hem toegankelijk is.

Een tweede punt dat de workshop van USG aanroerde was: ***"de integratie van adequate vorming op alle niveaus in de instituten."***

Dit zou degenen die zich speciaal met het onderwerp bezig houden een zekere legitimatie kunnen geven binnen hun gemeenschap.

Het is niet dat zo de JPIC promotors binnen hun instituten niet geaccepteerd zouden worden of dat hun bezigheden op dit terrein als 'onwettig' beschouwd zouden worden, maar veel religieuzen zijn vaak bang om te praten over, en actief deel te nemen aan, zaken die Gerechtigheid en Vrede betreffen. Dat laten zij liever over aan activisten, aan mensen die gemakkelijk reageren op vraagstukken zoals onrechtvaardigheid, uitbuiting, mensenrechten, menselijke waardigheid, honger, oorlog, te dure medicijnen, onrechtvaardige handelscontracten, milieuvraagstukken, vrouwenhandel, genocide, ontwrichting van inheemse volken, etc.

Maar mag men niet van ons allemaal verwachten dat we wél op dergelijke zaken reageren? Vanuit onze spiritualiteit van het Hart spreken we gemakkelijk over liefde en compassie. We zetten ons in (of hebben ons

ingezet in ons actieve leven) voor 't lenigen van allerlei maatschappelijke noden. Op dit punt mogen we niet verslappen. We moeten betrokken blijven en alert.

Verder verwijst Narciso naar een vergadering die heeft plaats gevonden in Rome: Een vergadering van de Islamitische en Katholieke Samenwerkingscommissie met als thema:

"Christenen en moslims als getuigen van de God van Rechtvaardigheid, van Vrede en van Barmhartigheid, in een wereld die lijdt aan geweld."

Een van de conclusies van deze vergadering was dat de fundamentele rechten en plichten van de persoon voortvloeien uit zijn of haar inherente menselijke waardigheid. Ook kwam naar voren dat rechtvaardigheid een prioriteit in onze wereld moet zijn. Naast wat er in wetten is vastgelegd, is er ook respect en eerbied nodig voor de basale noden van individuen en volken door middel van een houding van liefde, broeder- en zusterschap en solidariteit.

Vrede is een door God gegeven geschenk en vereist de betrokkenheid van alle mensen. Vooral van gelovigen, die geroepen zijn om waakzame getuigen van de vrede te zijn in een wereld die geteisterd wordt door geweld in allerlei vormen.

Christenen en moslims geloven in de barmhartigheid van God en dus beschouwen zij het als hun plicht om barmhartigheid te betonen aan elke mens, vooral de zwakke en de kwetsbare.

(De groep werd in audiëntie ontvangen door paus Benedictus XVI, die hen aanmoedigde hun inspanningen voor Gerechtigheid en Vrede en Heelheid van de Schepping voort te zetten.)

Naar aanleiding van de verwijzing naar de vergadering in Rome van de Islamitische en Katholieke Samenwerkingscommissie:

Zijn we ons bewust dat in beide godsdiensten de barmhartige God zijn gelovigen oproept tot gerechtigheid en vrede, respect en solidariteit en tot aandacht voor heelheid van de schepping?

In zijn derde brief roept Narciso weer de provincies en werkkringen op om hun actiepunten en bekommernissen wat betreft Gerechtigheid en Vrede en Heelheid van de Schepping te delen met de andere provincies en met de JPIC desk in Rome. Vanuit Rome kan geen concrete hulp geboden worden, maar Rome kan wel de ernstige gevallen onder ieders aandacht brengen, zodat er misschien toch samen iets gedaan kan worden.

Verder vraagt hij aandacht voor iets wat al een jaar of tien broeit in onze Congregatie. Vroeger werd in onze gebedscultuur veel werk gemaakt van EERHERSTEL. Al het kwaad in de wereld was een belediging van Gods Liefde. Als gelovigen hadden wij de taak dat weer goed te maken en God daarvoor eerherstel te geven.

(In het Nederlands werd de term "eerherstel" gebruikt in het Frans en het Engels REPARATION dwz herstel, reparatie.)

Nu is er een stroming in de congregatie die theologisch wil begronden dat het "eerherstel" van Pater Chevalier in de tegenwoordige tijd heel goed toegepast zou kunnen worden op het herstellen van de gebroken heelheid van de schepping.

Narciso zegt. Ik ben geen theoloog en misschien is het simplistisch maar als we praten over Gerechtigheid en Vrede en Heelheid van de Schepping dan praten we over het herstellen (repareren) van gebroken situaties in de schepping. Of we nu denken aan onrechtvaardige behandeling van mensen, onrechtvaardige structuren, onnodige ontbossingen, onverantwoord gebruik van natuurlijke hulpbronnen of wat dan ook.

(Bij het secretariaat van onze werkgroep is meer informatie over dit onderwerp beschikbaar voor de belangstellende lezer.)

De brief roept op om onze zorg voor gerechtigheid en vrede en heelheid van de schepping te delen, en te communiceren met het generaal en met andere provincies.

Laten we dit over aan anderen of nemen we daarin actief deel?

Het gaat om Gerechtigheid.

Tom Boesten doet in ID verslag van de gloedvolle lezing van Pater Groody csc. op het seminar van Sedos in Italië (mei 2008) over Spiritualiteit en Gerechtigheid.

De globalisering verandert eigenlijk alles in de wereld, maar één ding blijft hetzelfde: De missie van de religieuzen.

Die bestaat uit: "Jezus verkondigen als de openbaring van de God van het Leven en samen met Hem werken aan een beschaving van Liefde. Dat doen we o.a. door onze handen te strekken naar mensen die ten onder dreigen te gaan aan oorlog, armoede, hebzucht, drugs, racisme en zinloosheid.

We doen dat niet als sociaal werkers, maar als mensen die bewust proberen Jezus na te volgen in de kracht van de Geest.

We proberen te onderscheiden waar de Heilige Geest aanwezig is en hoe we kunnen voldoen aan de eisen die het evangelie stelt. Onze spiritualiteit roept ons op, en geeft ons ook de kracht, om menselijke, heilige, van hoop vervulde boodschappers te worden van een nieuwe schepping."

Religieus leven is het zoeken van Gods hart. Als religieus is je hart geïntegreerd in God en in Christus en het kan niet anders of die integratie zet je op het spoor van de desintegratie in de maatschappij, waardoor het rijk Gods tot jouw missie wordt. Daarmee is onze spiritualiteit niet alleen iets persoonlijks, maar heeft zij ook een sociale dimensie.

Als bevolking van deze wereld zitten we samen op een schip dat van zijn koers is afgeweken en recht op een ijsberg afgaat. We zitten op een kritiek punt in de geschiedenis. We moeten kiezen, wat willen we?? Varen we verder in deze zee van hebzucht of willen we het beloofde land van de solidariteit.

Een schip kan met drie instrumenten navigeren: sonar om de diepte te peilen, radar om rond te kijken en gps om de positie te bepalen. Veel van de discussie over globalisering gaat over de radar: wat gebeurt er aan de oppervlakte van de zee om ons heen?

Dat is heel nuttig maar niet voldoende. We moeten ook de diepte in kijken naar de menselijke ziel, z'n deugzaamheid en zondigheid; en ook de hoogte in kijken om signalen op te vangen die ons de weg wijzen.

Vanuit ons geloof kunnen we in onze tijd een andere paradox aanreiken: dat je jezelf kunt vinden door jezelf te verliezen, dat de grootste onder ons degene is die dient, dat degene die gekruisigd was, is verrezen.

Wij zijn geroepen om te getuigen wat het betekent om mens te zijn voor God. Het is aan religieuzen diepere stromen in het menszijn te laten zien in het licht van het evangelie.

We hebben tegenwoordig hogere gebouwen en kortere lontjes; bredere wegen en smallere visies; meer experts maar grotere problemen, meer kennis en minder wijsheid. We werken efficiënter, maar we hebben minder tijd.

Alle technologische ontwikkelingen ten spijt zijn we weinig wijzer geworden over de innerlijke wereld van de mens en de wezenlijke vragen van het bestaan: goed en kwaad, eenzaamheid en samenzijn, hoop en wanhoop, vrijheid en slavernij, leven en dood.

Op deze gebieden lijden mensen schipbreuk, Wij proberen iets te bieden aan spiritualiteit, aan het zoeken naar fundamentele waarden.

Als christelijke religieuzen doen we dat in het licht van Jezus Christus en het Rijk Gods. Het gaat om gerechtigheid: om goede relaties met God, met onszelf, met medemensen en met de hele schepping.

De stelling van Pater Groody is helder:

Als religieuzen zijn we meer dan sociaal werkers. Vanuit Christus en zijn evangelie kiezen we voor gerechtigheid en vrede in de maatschappij.

Kunnen we ons hierin vinden?

Medische zorg als vraagstuk van gerechtigheid

De Commissie voor Gerechtigheid en Vrede van het overkoepelende platform van alle hogere religieuze oversten in de wereld (UISG en USG) heeft vorig jaar in Rome gesproken over medische zorg en gerechtigheid. Een van de deelnemers, de Ierse zuster Ursula Sharpe, beschrijft de dilemma's waarmee vooral congregaties in Afrika te maken hebben.

Religieuze instituten die ziekenhuizen of klinieken beheren staan geregeld voor pijnlijke keuzes. Ze worden verwacht zorg te verlenen aan patiënten, ook als deze hun rekeningen niet kunnen betalen. Maar wat nu als de instituten zelf onvoldoende middelen hebben?

Hoe houden zij het ziekenhuis dan draaiende? Door de patiënt alleen de zorg en medicijnen te geven die hij kan betalen? Moet hij eerst een voorschot betalen? En als hij geen geld heeft, wordt hij dan doorverwezen naar het staatsziekenhuis, terwijl je van tevoren weet dat er niemand is om hem te helpen?

Wereldwijd probleem

In Ierland hebben we een systeem dat onderscheid maakt tussen verzekerden en onverzekerden. Dat kan tot de volgende bizarre situatie leiden.

Een onverzekerde vrouw met darmkanker moet zeven maanden wachten op onderzoek. Op de dag van het onderzoek zit zij naast een andere vrouw, ook met darmkanker. Die is wel verzekerd, en wordt na drie dagen onderzocht én geopereerd. Zij herstelt. De onverzekerde vrouw daarentegen overlijdt aan de gevolgen van haar ziekte.

Op de vraag of dit juist is, heb ik geen antwoord. Mijn punt is dat gerechtigheid binnen de medische zorg ook in de geïndustrialiseerde landen een agendapunt is.

Integrale aanpak

In Afrika geldt antiretrovirale therapie (interne geneeskunde gericht tegen het retrovirus HIV) als een wondermiddel voor mensen met aids.

Veel patiënten aan wie dit medicijn is voorgeschreven, hebben echter geen geld voor vervoer naar het medisch centrum. Punt is dat aidspatiënten hun medicijnen regelmatig moeten innemen, omdat ze anders resistentie tegen de geneesmiddelen ontwikkelen. Dat is voor zowel de betrokken patiënt als voor de gemeenschap een ramp.

Het Global Fund (in 2002 door de G8 opgericht) geeft enige verlichting, maar heeft in 2010 ruim 40 miljard dollar nodig om alleen al het bestaande programma voor hiv/aids, malaria en tuberculose te financieren.

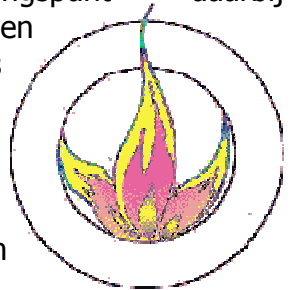
Voeding is een ander punt. Er zijn gevallen bekend van mensen met aids of tuberculose die hun behandeling hebben gestaakt vanwege de honger. De bijeffecten van de medicijnen zijn namelijk te zwaar voor iemand met een lege maag.

Mijn congregatie, de Medische Missie Zusters van Maria, is al vanaf het begin van de hiv/aids pandemie in Oeganda overtuigd van de noodzaak van een integrale aanpak. Medische en pastorale zorg en counseling zijn niet afdoende. We weten hoe belangrijk het is om weduwen van aidspatiënten te ondersteunen, vooral bij de bewerking van hun kostgrond. Op die manier kun je voorkomen dat gezinnen niet langer te eten hebben. De meeste mensen met aids die geen (antiretrovirale) therapie volgen, zijn lange tijd ziek. Al het spaargeld dat ze hebben, gaat op aan medicijnen, voedsel en basisbehoefte. De echtgenote is zo druk met de zorg aan haar echtgenoot, dat ze weinig tijd heeft voor de bewerking van het land. Al snel doet de honger zich gelden en gaan de kinderen niet meer naar school. Ik ken jonge meisjes van twaalf of dertien jaar oud die seks hebben met oudere mannen om voedsel voor het gezin te kopen. Velen lopen op die manier het virus op.

Omzien naar wezen

Naast het thuishulpprogramma en de palliatieve zorg (gericht op verzachting/verlichting van lijden), steken we veel energie in de scholing van wezen, opdat ze leren in hun eigen onderhoud te voorzien. Dit gebeurt via de agrarische scholen waar tieners die aan het hoofd van een huishouden staan, een week per maand een interne opleiding kunnen volgen. Twee jaar krijgen ze les in akkerbouw en veelteelt. Ze leren lezen en schrijven en doen basale kennis op van handel en wetgeving. Als ze klaar zijn met hun opleiding, ontvangen de leerlingen een microkrediet waarmee ze kleinvee of zaden kunnen kopen.

Naast de cognitieve training ontvangt elke tiener counseling aangezien de meesten getraumatiseerd zijn. In het programma wordt gedragsverandering nagestreefd. Uitgangspunt daarbij is het bestaande waardesysteem. Hoewel we een medische congregatie zijn, heeft de hiv/aids epidemie ons gedwongen andere manieren te zoeken om hulp en zorg te bieden. We bieden hulp bij de scholing van kinderen, vooral omdat veel kinderen seksueel, fysiek en emotioneel blijken te worden misbruikt door hun onderwijzers.

Behalve een luisterend oor bieden we ook een programma aan, waarin de kinderen bewust worden gemaakt van het nut van counseling. Ook de onderwijzers worden hierover geïnformeerd. Vervolgens kiezen zowel de leerlingen als de onderwijzers twee leerkrachten, een man en een vrouw, om een training tot counselor te volgen. De training duurt een heel jaar. Het praktische deel bestaat erin dat elke onderwijzer zes concrete gevallen moet inbrengen voor een groep medecursisten. Onder begeleiding van een getrainde counselor worden die casussen dan besproken.

De resultaten tonen aan dat het niveau van misbruik van kinderen, na een dergelijke training, dramatisch daalt. Tot nu toe zijn honderden onderwijzers getraind.

Geestelijken en aids

Aids teistert ook de geestelijken en religieuzen en zal dat blijven doen, overal ter wereld maar vooral in Afrika. Veel priesters in Afrikaanse landen zijn ziek of al gestorven. Wanneer een priester aids heeft, wordt hij vaak verborgen gehouden. Familie en collega's mijden hem. Ook broeders en zusters raken geïnfecteerd. Soms gebeurt het dat een zuster de ziekte oploopt omdat ze als vroedvrouw of in de operatiekamer niet de benodigde voorzorgsmaatregelen heeft getroffen. (Soms roepen de oudere zusters dan dat de zieke zich niet aan haar gelofte van kuisheid heeft gehouden.) Ook zij wordt vervolgens weggestopt.

Een ander geweldige last voor zowel priesters als religieuzen is de nood van hun familie in deze tijd van aids. Soms zijn zij de laatst overgebleven leden van hun familie, zodat alle kinderen onder hun verantwoordelijkheid vallen. Waar moeten zij het geld vandaan halen om voor die kinderen te zorgen? Het kan goed zijn om in deze landen counselingcursussen te organiseren voor priesters en religieuzen, want alleen in een sfeer van vertrouwen, deelt men elkaars ervaringen.

Onderlinge solidariteit

Twee Amerikaanse zusters van barmhartigheid hebben een internationale solidariteitsgroep in het leven geroepen, die ze 'Sister to Sister' hebben gedoopt. Ze hebben conferenties gehouden in verschillende delen van Afrika om te horen wat de problemen zijn van hun lokale collega's. De congregaties in de V.S. hebben veel hoogopgeleide en ervaren leden in hun midden, dit in tegenstelling tot de Afrikaanse. Het idee is ontstaan om de twee groepen met elkaar te verbinden en te kijken hoe zij elkaar kunnen versterken. De Amerikanen hebben nieuw leven en energie nodig en een blik naar buiten. De Afrikanen zien uit naar kansen op verdere training en ervaring. Ik zal niet in detail gaan over dit initiatief, maar het loopt en is zeker interessant.

Dat brengt me op de waarde en noodzaak van samenwerking met andere congregaties en groepen. Er moet op dit vlak zo veel gebeuren, maar we zijn erg langzaam in het onszelf openstellen en delen. Traag in het leren van elkaar en in het toegeven dat we hulp nodig hebben. Er zijn veel lekenmissionarissen die graag met ons zouden meewerken, maar laten we hen ook toe dat te doen? Is het angst die ons daarvan weerhoudt of een gevoel van superioriteit, omdat we ons hele leven hebben gewijd aan missie terwijl zij slechts enkele jaren willen geven?

Binnen mijn eigen congregatie werken we in Rwanda nauw samen met andere congregaties. We zijn daarmee begonnen na de genocide, De Zusters van Barmhartigheid zijn actief in het onderwijs, mijn congregatie in de gezondheidszorg en de missionarissen van St. Patrick's Missionary Society in de pastorale programma's. De drie gemeenschappen vullen elkaar goed aan, ook al ging dat niet vanzelfsprekend!

En hoe staat het met de ziekenhuizen en scholen die de internationale congregaties overdragen aan lokale congregaties? Zijn we in staat om te delen wat *'best practices'* zijn op dit gebied? Hoe staat het met overdrachten die minder geslaagd zijn? Wij, die jarenlange ervaring hebben en een brede basis voor fondsenwerving via familie, vrienden en donateurs, trekken ons nu terug. En wij verwachten dat de gemeenschap die onze instituten overneemt, ze zal blijven besturen zoals wij dat deden. Maar zou het niet beter zijn om onze ervaringen te delen?

Het laatste dat ik wil inbrengen is dat we van elkaar moeten leren. Elkaars projecten moeten bezoeken, workshops houden voor gelijkgestemden, ethische vragen bespreken die ons werk raken, visies delen en samen plannen. De vraag is alleen wie trekt de stoute schoenen aan en neemt het voortouw?

Vertaling: Gerard Moorman

Medische zorg, als vraagstuk van gerechtigheid.

Een interessant artikel over de voorwaarden voor het verbeteren van medische zorg in Afrika.

1. Hebben we zelf ooit voor de vraag gestaan: Mag ik deze patient nog wel verder helpen bij zijn medische verzorging. Moet ik al die kosten nog wel betalen of geld ervoor bijeen zien te krijgen?

2. Kunnen we ons voorstellen dat ook in Nederland op een bepaald moment gezegd wordt:

Deze behandeling is te duur. Zoveel geld aan één persoon besteden dat mag eigenlijk niet.

Zou u zo'n argument kunnen billijken?

internationaal symbool voor vrede

werd voor 't eerst gebruikt in demonstraties tegen atoomwapens en kernenergie
wordt tegenwoordig ook gebruikt als symbool voor 'n geweldloze samenleving